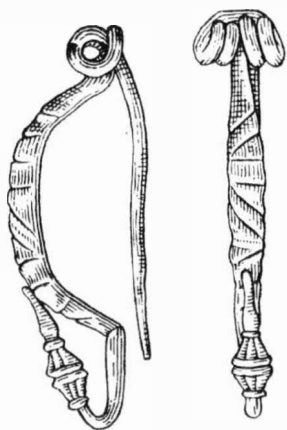

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

BRNO 1973

Entdeckung einer Hütte und einer Eisenverhüttungseinrichtung auf der Siedlung aus der römischen Kaiserzeit in Rajhrad (Bez. Brno-venkov). Die Rettungsgrabung des slawischen Skelettgräberfeldes am Hange der Anhöhe nordöstlich von Rajhrad brachte auch eine Reihe von Belegen einer älteren Besiedlung dieser Lage. Unter diese gehören auch die Funde aus der römischen Kaiserzeit, einerseits in der Schicht, andererseits in der Ausfüllung von zwei Objekten erfasst. Der eingetiefte untere Teil einer Hütte mit gestampftem Fussboden in einer Tiefe von 90—100 cm unter der heutigen Oberfläche, um deren Umfang zehn Pfostengruben waren, hatte ungefähr eine Trapezform mit abgerundeten Ecken, 498 cm lang und maximal 440 cm breit, mit der längeren Achse genau in O—W Richtung orientiert. In der erdigen Aufschüttung fand man germanische Scherben sowie provincialrömische Keramik, zwei tönerner Spinnwirtel, eine Bronzenadel, Lehmbeurwurfstücke und Absplisse von Tierknochen. Das zweite Objekt, aus welchem knapp unter der Alkerkrume nur ein 15—20 cm hoher Block schwärzlichen Sandes übrig blieb, auf dessen Oberfläche im Ausmass von ca. 45×35 cm in der rüßig schwarzen Schicht Scherben grosser Gefässe, Schlacke- und Lehmbeurwurfstücke, das Bruchstück eines Tierknochens und ein kleiner Eisenhaken erhalten blieb, kann vermutlich als Rest einer Einrichtung betrachtet werden, die von einer Eisenverhüttungstätigkeit zeugt. Die Hauptgrundlage für die zeitliche Einreihung der Funde aus der römischen Kaiserzeit aus Rajhrad ist die Keramik, deren Formen und Verzierungs-elemente Analogien im mährischen Siedlungsmaterial aus dem entwickelten 2. Jahrhundert haben.

NÁLEZY KERAMIKY Z POZDNÍ DOBY ŘÍMSKÉ V BOŘITOVĚ

(okr. Blansko)

IVAN PEŠKAŘ, AŮ ČSAV Brno

(Tab. 38)

V roce 1972 upozornil A. Štof z Bořitova na výskyt pravěké keramiky v trati „Mezichlumí“ asi 2 km severně od obce. Při prohlídce naleziště byly na povrchu pole, ležícího na mírném, k jihozápadu skloněném svahu nad Lysickým potokem posbírány mimo jiné také ukázky keramiky z doby římské. S výjimkou jednoho zlomku, jež lze považovat za část hnědého hrnce s vyhnutým okrajem, zprohýbaným na přední straně prsty vtačoványi důlky, pocházejí ostatní střepy z nádob vytvořených na hrnčířském kruhu, vyrobených z jemného materiálu, který má buď světle šedou barvu nebo načervenalé hnědé zbarvení na lomu a šedočerný povrch. K prvnímu se řadí střep z kónického, vodorovným žebírkem členěného hrdla s vyhnutým okrajem, fragment misky se třemi žlábkami v rozhraní mezi nízkou, téměř válcovitou horní částí a mírně klenutým spodkem a zlomky dvou nádobek, z nichž jedna měla nožkovitě odsazenou podstavu, druhou skupinu zastupuje střep z větší nádoby, jež výzdobou byly hřebenem ryté vlnovky uprostřed pásů, ohraničených žlábkovitými rýhami a malý střípek, zdobený v pásu, vymezeném vodorovným žebírkem a odsazenou úzkou výdutí, vlešťovanou klikatkou. Z celého souboru nálezů, které je možno klást do pozdní doby římské, vyniká jako nejmladší prvek vlešťovaný ornament, uplatněný, jak lze usuzovat ze zachyceného dokladu, na mísovitém tvaru, charakteristickému pro skupinu moravské keramiky ze 4. století.

Keramikfunde aus der späten römischen Kaiserzeit in Bořitov (Bez. Blansko). Bei einer Terrainbegehung in der Flur „Mezichlumí“ ca. 2 km nördlich von Bořitov gewann man Gefässscherben aus der späten römischen Kaiserzeit, unter denen ein mit geglätteter Zick-Zacklinie verziertes Bruchstück einer auf der Drehscheibe hergestellten Schüsselform bemerkenswert ist, welches für die Gruppe der mährischen Keramik aus dem 4. Jahrhundert charakteristisch ist.

MLADOŘÍMSKÉ ŽÁROVÉ POHŘEBIŠTĚ U JAROHŇEVIC

(okr. Kroměříž)

JOSEF BLÁHA, Okresní muzeum, Kroměříž

Dne 7. 3. 1972 bylo zjištěno v katastru obce Jarohněvice (trať „Vrbovce“, č. parc. 299), žárové pohřebiště. Hroby byly orbou silně rozrušené. Pomocí menšího záchranného výzkumu bylo identi-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulik

Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

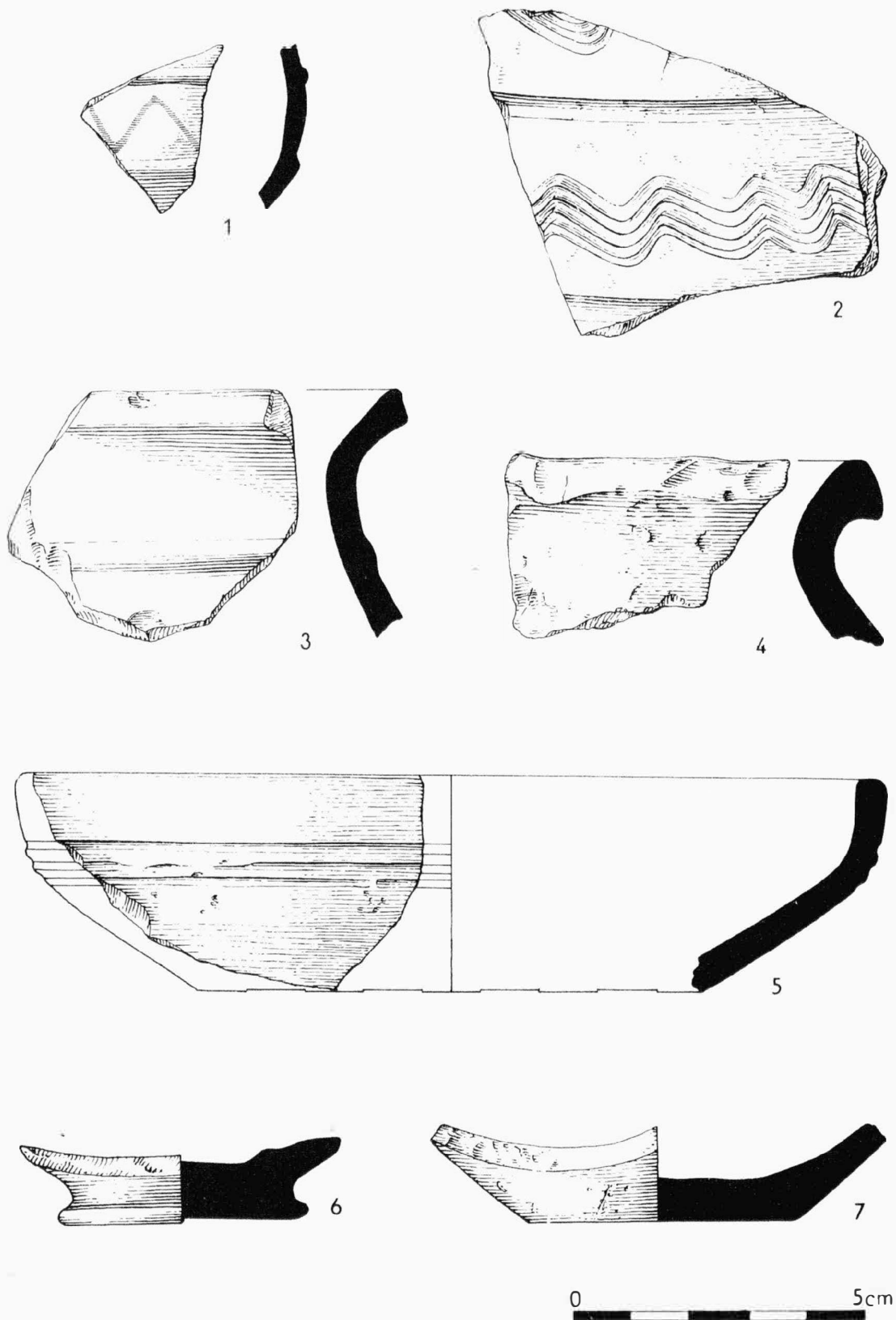
Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, A. Životská

Na titulní obálce: laténská spona z Rajhradu

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Evidenční číslo ÚVTEI—73332

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejně

Tab. 38

Bořitov (okr. Blansko). Ukázky sídlištní keramiky z pozdní doby římské — Auswahl an Siedlungskeramik aus der späten römischen Kaiserzeit.